

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Technikum w Zespole
Łazy

Kuratorium Oświaty w Katowicach

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 19-11-2015 - 27-11-2015 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Kazimierz Horbatowski, Maria Utracka. Badaniem objęto 61 uczniów (ankieta "Moja Szkoła"), 32 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowy obszar działania szkoły w wymaganiu: "Uczniowie nabywają wiadomości umiejętności określone w podstawie programowej"

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Akusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

Zespół Szkół im. prof. Romana Gostkowskiego w Łazach posiada swoją bogatą historię i tworzoną pokoleniami uczniów, nauczycieli i środowiska tożsamość. Szkoła funkcjonuje obecnie jako zespół szkół w strukturze którego znajduje się liceum ogólnokształcące i technikum.

Dawna "szkoła kolejowa" stopniowo wraca do kształcenia w pożądanym kierunkach zawodowych.

Obecnie w technikum kształcą się uczniowie w zawodach:

technik eksploatacji portów i terminali oraz technik elektroenergetyk transportu szynowego.

Zawodowy charakter Technikum widoczny jest w działaniach nauczycieli. W szkole dominuje zadaniowy model kultury organizacyjnej, w której wszyscy nauczyciele, wykorzystując swoje kompetencje, wchodzi w relacje jako członkowie zespołów nauczycielskich, pracujących dla rozwoju uczniów. W trosce o podnoszenie poziomu nauczania zawodowego oraz stwarzanie nowych możliwości rozwoju dla uczniów, szkoła wciąż szuka partnerów do realizacji wspólnych przedsięwzięć o charakterze zawodowym, dającym możliwość zatrudnienia przyszłym absolwentom technikum.

Technikum buduje wizerunek placówki stawiającej wymagania swoim wychowankom, a jednocześnie wspierającej ich w rozwoju. Mocną stroną szkoły jest podejmowanie działań ukierunkowanych na fachowe przygotowanie uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy poprzez możliwości odbywania praktyk zawodowych. Szkoła wypracowała efektywne, stałe sposoby współpracy z pracodawcami.

Uczniowie Technikum odbywają praktyki zawodowe uczniów w renomowanych zakładach pracy "Bombardier", "Dolomity", lotnisko "Katowice Airport", a w czasie wakacji mają możliwość podjęcia pracy na lotnisku "Katowice Airport". Wielu z nich po odbywanych praktykach otrzymało propozycje pracy. W szkole corocznie pod honorowym patronatem Prezydenta RP w wyżej wymienionych zakładach realizowany jest Dzień Przedsiębiorczości. Sukcesywnie rośnie liczba absolwentów kontynuujących naukę na wyższych uczelniach oraz podejmujących pracę po ukończeniu szkoły.

W szkole ceni się i rozwija aktywność uczniów, zwłaszcza sportową, zawodowo pozostawiając wiele miejsca na uczniowskie wybory. Szkoła uwzględnia w procesie nauczania indywidualne predyspozycje ucznia, pomaga rozwijać zainteresowania i zdolności poprzez udział w wielu konkursach, projektach o charakterze edukacyjnym. Prawa i obowiązki uczniów są widoczne w postaci bieżących działań nauczycieli i pracowników szkoły. Uczniowie w rozmowach wyrażali opinię że "szkoła jest fajna, nauczyciele też i nie żałują swojego wyboru".

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Technikum w Zespole
Patron	
Typ placówki	Technikum
Miejscowość	Łazy
Ulica	Fabryczna
Numer	1A
Kod pocztowy	42-450
Urząd pocztowy	Łazy
Telefon	0326729321
Fax	0326729321
Www	
Regon	27217741400000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	123
Oddziały	5
Nauczyciele pełnozatrudnieni	22.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	4.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	24.6
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	5.59
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	zawierciański
Gmina	Łazy
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.	✓
Poziom wysoki:	
Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.	

Wnioski

- 1. Proces diagnozowania, monitorowania i analizowania umiejętności uczniów uwzględnia rozpoznanie kompetencji i możliwości uczniów wynikających z poprzedniego etapu edukacyjnego i służy modyfikacji planu pracy nauczycieli w taki sposób, aby praca z uczniami była najskuteczniejsza, jednak nie zawsze deklarowane przez nauczycieli formy działań odpowiadają dostrzeganej w trakcie obserwacji lekcji rzeczywistości.**
- 2. Wyniki egzaminów zewnętrznych, edukacyjna wartość dodana z przedmiotów maturalnych ogólnokształcących i kierunków kształcenia w zawodach potwierdzają zaangażowanie nauczycieli w modyfikację modelu i procesu kształcenia, wynikającą z diagnoz, monitorowania i analizowania umiejętności uczniów.**
- 3. Lekcje mają charakter tradycyjny z najczęściej dwoma stopniami uczenia się. Nie zawsze i nie wszystkie umiejętności określone w podstawie programowej są rozwijane w deklarowanym stopniu, lecz stopniowo wzrastające wyniki egzaminów zewnętrznych oraz liczny udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych, projektach zawodoznawczych dających im szansę na osiągnięcie sukcesów dowodzą skuteczności kierunków działań podejmowanych przez szkołę działań.**

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

W szkole dokonuje się diagnozy wstępnej uczniów w szerokim zakresie, widoczna jest celowość tych diagnoz a także adekwatność działań nauczycieli w stosunku do wniosków z nich wynikających. Uczniowie zaangażowani przez nauczycieli, wdrażają różnorodne zadania w procesie uczenia się, jednak najczęściej dotyczą one dwóch pierwszych poziomów, tj.: wiedzy i rozumienia. Podczas lekcji nauczyciele uwzględniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Na osiem umiejętności, które określa podstawa programowa, cztery są kształtowane w sposób spójny, bieżący i przez prawie wszystkich nauczycieli. Kolejne pozostałe cztery, mimo deklaracji nauczycieli, były rzadko widoczne podczas obserwowanych zajęć. Nauczyciele na bieżąco, w toku nauczania, monitorują osiągnięcia swoich uczniów w różny sposób. Wnioski z tych analiz przekładają się na rekomendacje wdrażane przez nauczycieli na lekcji. System diagnozowania, monitorowania i analizowania umiejętności uczniów najpierw "na wejściu", a potem w trakcie nauczania, generuje zmiany w procesie dydaktycznym nauczycieli. Nie zawsze jednak działania nauczycieli są prowadzone w takim stopniu, jak to deklarują, co potwierdzają obserwacje niektórych lekcji oraz stopień aktywności uczniów.

Stopniowo wzrastające wyniki egzaminów zewnętrznych oraz liczny udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych, projektach zawodoznawczych dających im szansę na osiąganie sukcesów dowodzą skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

W szkole dokonuje się diagnozy wstępnej uczniów w szerokim, zróżnicowanym zakresie. Widoczna jest celowość tych diagnoz, a w ich rezultacie adekwatność działań nauczycieli w stosunku do wniosków wynikających z prowadzonych badań diagnostycznych.

Zdaniem nauczycieli w szkole prowadzi się zróżnicowaną diagnozę osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Sposoby prowadzonej diagnozy przedstawia tab.1 Działania diagnostyczne obejmują w szczególności:

- spójną (prowadzoną przez nauczycieli, wychowawców i pedagoga) analizę wyników egzaminu gimnazjalnego, analizę dokumentacji ucznia pod kątem indywidualizacji pracy z nim,

- opracowywanie i przeprowadzenie testów na wejściu (matematyka, j. polski, j. angielski, j, niemiecki).

Dyrektor i nauczyciele technikum podali spójne informacje, w jaki sposób wyniki ww. diagnoz wpłynęły na realizację podstawy programowej. Obie grupy przyznały, że informacje pozyskane z diagnoz wstępnych posłużyły do:

- realizacji zajęć rozwijających dla uczniów uzdolnionych i wspomagających dla uczniów potrzebujących pomocy,
- modyfikacji rozkładów materiału nauczania adekwatnie do potrzeb uczniów,
- uczestnictwa uczniów w projektach zawodowych, społecznych,
- realizacji zadań wolontariackich i pomocowych dla środowiska szkoły i wspierania działań ogólnopolskich,
- korelacji uczenia z innymi przedmiotami
- systematycznej analizy frekwencji w celu uzyskania wzrostu obecności uczniów na zajęciach
- organizacji zróżnicowanych zajęć pozalekcyjnych i dodatkowych, zwłaszcza z przedmiotów maturalnych i zawodowych,
- organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- włączania uczniów w tworzenie prawa w
- organizacji różnorodnych form działań wspomagających funkcjonowanie uczniów w szkole,
- stworzenia możliwości nabycia praktycznych umiejętności zawodowych (tab.2)

Dyrektor uszczegółowił informacje, wskazując, że wiedza otrzymana z wewnątrzszkolnych badań diagnostycznych służy precyzyjnemu zaplanowaniu i organizacji działań ukierunkowanych na ucznia, potrzeby związane z jego rozwojem i kierunkowym kształceniem. Wymienia także możliwość uzyskania dodatkowej kwalifikacji- uprawnienia SEP (tab. 3)

Uczniowie wypowiedzieli się na temat swoich osiągnięć szkolnych, wskazując na uzyskiwanie lepszych ocen, sukcesy sportowe, artystyczne, społeczne oraz w sposób szczególny osiągnięcia zawodowe, w tym, m.in: zdanie egzaminu SEP, uzyskanie kwalifikacji zawodowych. znalezienie pracy, wysokie noty i zdanie egzaminów zawodowych, nabycie umiejętności językowych (wykres 1o).

Opinia uczniów w tym zakresie pokrywa się z działaniami nauczycieli wynikającymi z wniosków z diagnoz wstępnych. W ocenie obszaru badania widoczna jest celowość wielu diagnoz i adekwatność działań z nich wynikających.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób w szkole prowadzi się diagnozy osiągnięć z poprzedniego etapu edukacyjnego, dotyczące wiadomości i umiejętności nowych uczniów? [WN] (10347)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	spójna analiza wyników egzaminu gimnazjalnego w zespołach klasowych (wychowawcy, nauczyciele, pedagog) oraz szczególnych osiągnięć uczniów	
2	opracowywanie i przeprowadzenie testów na wejściu	(matematyka, j. polski, j. angielski, j, niemiecki). analizowanie wyników w zespołach przedmiotowych i przez poszczególnych nauczycieli
3	analiza dokumentacji ucznia pod kątem indywidualizacji pracy z uczniem	szczególnie uzdolnionym lub mającym trudności w nauce (dyrektor, pedagog, wychowawca)
4	w miarę potrzeby przeprowadzany jest wywiad z rodzicami / opiekunami.	
5	przeprowadzane są na bieżąco rozmowy z uczniami.	

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wymienić działania wynikające z diagnoz. [WNO] (10599)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	organizacja różnorodnych form działań wspomagających funkcjonowanie uczniów w szkole - działania o charakterze edukacyjnym	przygotowywanie sprawdzianów obejmujące mniejsze partie materiału - organizacja dodatkowych ćwiczeń o charakterze utrwalającym - organizacja dodatkowych zajęć dla uczniów mających trudności w nauce oraz uczniów chętnych i zdolnych - organizacja dodatkowych zajęć przygotowujących do egzaminu maturalnego z naciskiem na testy
2	realizacja zajęć rozwijających dla uczniów uzdolnionych	organizacja dodatkowych zajęć przygotowujących do konkursów
3	modyfikacja rozkładów materiału nauczania adekwatnie do potrzeb uczniów -	dostosowywanie metod pracy z uczniami do ich potrzeb - dostosowywanie testów i sprawdzianów
4	przygotowywanie analizy frekwencji w celu uzyskania wzrostu frekwencji -	
5	korelacja z innymi przedmiotami	np. język angielski zawodowy z przedmiotami zawodowymi język niemiecki z geografią i historią -
6	obserwacja zainteresowania ucznia zajęciami, kierunkiem kształcenia	na bieżąco obserwujemy pracę ucznia - oceniamy poziom zainteresowania przedmiotem - angażowanie uczniów do udziału w projektach : "Dzień Przedsiębiorczości", "Światowy tydzień przedsiębiorczości" - objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów z opiniami PPP (dwóch uczniów ma dostosowania wymagań z poszczególnych przedmiotów)

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
7	angażowanie uczniów do akcji pomocowych, pomoc w ramach działań wspierających również uczniom szkoły i ich rodzinom	w ramach akcji "I Ty zostajesz Świętym Mikołajem" - angażowanie uczniów w akcje charytatywne – na rzecz Ośrodka Pomocy Dziecku i Rodzice w Górze Włodowskiej - angażowanie uczniów w wolontariacie: PCK, WOŚP, Prezentacje warsztatów terapii zajęciowej w Łazach wsparcie dzieci z Domu Małego Dziecka w Zawierciu - akcja zbierania zakrętek na zakup wózków inwalidzkich -
8	uczestnictwo uczniów w projektach zawodowych, społecznych	zachęcanie w konkursach: matematycznym "Zagłębiowski Konkurs Matematyczny" język niemiecki "Powiatowy konkurs języka niemieckiego na wesoło" oraz innych konkursów przedmiotowych. Zaangażowanie uczniów w projekt " Młodzi głosują" - angażowanie uczniów w akcję "Cała Polska czyta dzieciom" - realizowanie wewnętrznych projektów uczniowskich w ramach Podstaw przedsiębiorczości - wyjazdy na Targi Edukacyjne w ramach proorientacji zawodowej - realizowanie projektów uczniowskich w ramach Podstaw przedsiębiorczości
9	motywowanie uczniów do prezentowania własnych osiągnięć, wspomaganie ich aktywności	realizowanie wewnętrznych projektów uczniowskich w ramach Podstaw przedsiębiorczości - wyjazdy na Targi Edukacyjne w ramach proorientacji zawodowej - realizowanie projektów uczniowskich w ramach Podstaw przedsiębiorczości

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać przykład podejmowanych działań dydaktycznych lub wychowawczych wynikających z analiz osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Które z nich były Pana/i zdaniem skuteczne? Co o tym świadczy? [WD] (7659)

Tab.3

Numer	Analiza	Cytaty
1	<p>Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego w zespołach klasowych przez nauczycieli uczących w danym oddziale, opracowanie przez nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących tzw. "testu na wejściu" na podstawie wcześniejszych analiz. • Przeprowadzenie ankiety diagnostycznej przez pedagoga szkolnego: objęcie uczniów wsparciem oraz pomocą PPP. • Analizowanie dokumentacji uczniów dostosowanie dla uczniów mających orzeczenia i opinie wymagań edukacyjnych oraz prowadzenie zajęć wyrównawczych. • Rozmowy z rodzicami / prawnymi opiekunami na temat problemów dydaktycznych uczniów w III etapie kształcenia. Dokonywana jest analiza dokumentacji ucznia nowoprzyjętego(arkusze ocen) lub ocen cząstkowych. • Motywowanie ucznia do nauki poprzez rozbudzenie jego zainteresowań, udział w konkursach, olimpiadach, zawodach oraz możliwość prezentacji tematu, który go interesuje. • Modyfikowanie szkolnych planów nauczania, rozkładów materiału nauczania zgodnie z potrzebami uczniów, dostosowanie metod pracy do potrzebami i możliwościami uczniów: metody aktywizujące, zwiększenie liczby ćwiczeń utrwalających wiedzę. • Organizacja dodatkowych zajęć przygotowujących do egz. maturalnego z naciskiem na testy • Analiza frekwencji i konsekwencja w działaniach absencyjnych • Korelacja uczenia z wykorzystaniem wiedzy nabywanej na innych przedmiotach: np. język angielski zawodowy z przedmiotami zawodowymi język niemiecki z geografią i historią .Umożliwienie zdawania egzaminów zawodowych w szkole. Wzrost zdawalności egzaminów zewnętrznych (egzamin maturalny, egzamin zawodowy). wzrost wskaźnika promocji. Systematyczna analiza losów absolwentów. Promowanie sukcesów uczniów. możliwość realizowania projektu Dzień Przedsiębiorczości pod honorowym patronatem Prezydenta RP, w wyżej wymienionych zakładach. • uzyskanie dodatkowych kwalifikacji poprzez ukończenie kursu SEP przez uczniów • udział U. w Dniu przedsiębiorczości „Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości, w warsztatach ABC przedsiębiorczości, uzyskanie kwalifik. SEP</p>	<p>informowanie niezwłocznie rodziców o absencji , uszczegółowienie procedury usprawiedliwień i zwolnień z lekcji - wzrost obecności uczniów na lekcjach. Umożliwienie zdawania egzaminów zawodowych w szkole, która jest Ośrodkiem Egzaminacyjnym. • Obserwacja pracy ucznia, ocena poziomu zainteresowania przedmiotem, aktywizowanie uczniów w ramach zdiagnozowanych potrzeb. Prowadzenie dodatkowych zajęć dla uczniów mających trudności w nauce oraz uczniów zdolnych. Wskaźnik promocji (maleje liczba egzaminów poprawkowych, oraz liczba osób niepromowanych natomiast rośnie procentowa ilość uczniów promowanych). Dostajemy coraz więcej sygnałów o absolwentach, którzy podejmują pracę w wyuczonym zawodzie, zakładają własne firmy lub podejmują naukę na wyższych uczelniach). Sukcesy U: Zagłębiowski Konkurs Matematyczny (3 etap), konkurs recytatorski w j. angielskim " Only the sky is the limit"(3 m.) 2015, konkurs " Opowiedz mi o swoim Zawierciu"(3 m.), powiatowy konkurs piosenki w j. angielskim I miejsce 2012/13, powiatowy konkurs Proza i poezja w j. ang. I miejsce 2013, I i III miejsce 2014, powiatowy konkurs " Język niemiecki na wesoło" 2014 IV miejsce, praktyki zawodowe uczniów w renomowanych zakładach pracy "Bombardier", " Dolomity", lotnisko "Katowice Airport", praca wakacyjna na lotnisku "Katowice Airport". Uczniowie z praktyk otrzymali oceny bardzo dobre i celujące (52%). Liczne sukcesy sportowe. Stała współpraca z uczelniami wyższymi: Efekty wychowawcze: zdiagnozowanie uczniów pod względem sytuacji rodzinnej, wsparcia i pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zainteresowań ucznia, pasji, potrzeb, analizowanie potrzeb uczniów. Stały kontakt z rodzicami, praca w wolontariacie, liczne działania społeczne spotkania z psychologiem na temat stresu przedmaturalnego, cech osobowości. - szkolenie RP na temat " Jak rozpoznać narkotyki - politoksykomania" - wypracowanie procedur wewnętrznych: skreślenia z listy uczniów, organizacji wycieczek, regulamin usprawiedliwień, WSO oraz koncepcji</p>

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

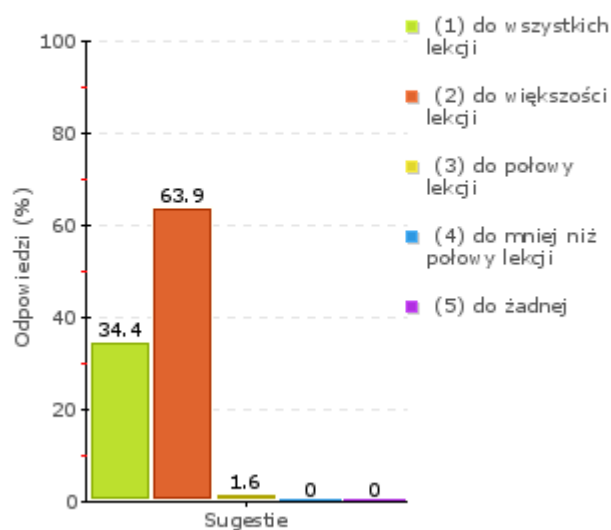
Uczniowie wykonują zaproponowane przez nauczycieli różnorodne zaplanowane w procesie uczenia się zadania , jednak najczęściej dotyczą one dwóch pierwszych poziomów, tj.: zapamiętywania faktów, definicji i zastosowania jej w sytuacjach typowych.

Opierając się na obserwacjach 6-ciu lekcji należy stwierdzić, że uczniowie na wszystkich lekcjach mieli możliwość przyswojenia wiedzy, jej zrozumienia; podczas większości lekcji podsumowywali fakty, interpretowali zależności, czasem wyjaśniali problemy własnymi słowami, rzadziej dawali przykłady zastosowania wiedzy. Zatem lekcje obejmowały najczęściej dwa pierwsze poziomy uczenia się. Zastosowanie wiedzy w sytuacjach nietypowych, złożone rozumowanie, formułowanie sądów i opinii można było zaobserwować na połowie obserwowanych zajęć dydaktycznych (tab.1). Podobnie, rzadziej obserwowano wykorzystanie nowoczesnej technologii, czy możliwości dobrze wyposażonych pracowni zawodowych. Analogicznie- stosowano głównie tradycyjne metody nauczania, w ślad za nimi nauczyciele korzystali z tradycyjnych metod podawczych: dyktowali uczniom tezy z lekcji do zeszytu, pytali o proste formuły, które należało z lekcji zapamiętać. W trakcie obserwacji połowy lekcji nauczyciele tworzyli sytuacje, w których sami uczniowie mogli rozwiązywać problemy poznawcze.

Uczniowie przyznali, że na lekcjach wykorzystują wiedzę z poprzednich zajęć (wykres 1), co potwierdzają obserwacje, w czasie których lekcja najczęściej zaczynała się od przypomnienia informacji z poprzednich zajęć. To "wykorzystywanie wiedzy" obejmowało pojęcia z zakresu danego przedmiotu, rzadziej nawiązywało do innych przedmiotów. Na każdej lekcji nauczyciel podawał temat i cel lekcji, nie wszyscy nauczyciele podawali uczniom powody zastosowania i wykorzystania nabytej wiedzy.

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Na lekcjach wykorzystujemy to, czego nauczyliśmy się wcześniej. AMS

Liczebność: 61

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?

Treść pytania: Na lekcjach wykorzystujemy to, czego nauczyliśmy się wcześniej. [AMS] (10671)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 61

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	do wszystkich lekcji	21	34.4
2	do większości lekcji	39	63.9
3	do połowy lekcji	1	1.6
4	do mniej niż połowy lekcji	0	0
5	do żadnej	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	61	100

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele uwzględnili zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Na osiem umiejętności, które określa podstawa programowa, cztery były kształtowane w sposób spójny, bieżący i przez wszystkich nauczycieli, pozostałe cztery, mimo deklaracji wszystkich nauczycieli, nie były w pełni zauważalne podczas obserwacji zajęć.

Ankietowani nauczyciele określili stopień kształtowania umiejętności opisanych w podstawie programowej. Do najmocniej formowanych zaliczyli: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym (wykres 2j), umiejętność uczenia się (wykres 5j), umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów (wykres 8j).

Wykresy prezentujące kształtowanie pozostałych umiejętności mają charakter większościowy, co oznacza, że nie wszyscy nauczyciele na każdej lekcji uwzględniają umiejętnościami opisane w podstawie programowej (wykres 1j, 3j, 4j, 6j, 7j).

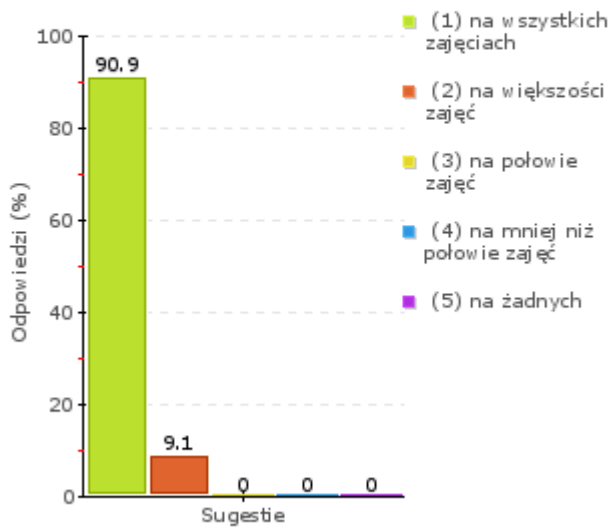
W czasie obserwowanych lekcji nie zaobserwowano tak wysokiego, gwarantowanego przez nauczycieli, stopnia kształtowania umiejętności uczenia się, jak to wskazywali nauczyciele. W trakcie wszystkich obserwowanych lekcji zauważono głównie umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie, natomiast umiejętność myślenia naukowego zaobserwowano jedynie na 2/6 lekcji. Podobnie z umiejętnością posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi czy wykorzystaniem narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowaniem sądów opartych na rozumowaniu matematycznym - umiejętności przytoczone zaobserwowano na połowie lekcji. Widoczna była natomiast praca zespołowa, umiejętność uczenia się (4/6 lekcji) (tab. 1)

W zakresie realizacji zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej (w przedmiotach ogólnokształcących) i warunkach kształcenia zawodowego (w przedmiotach zawodowych) obserwacje zajęć potwierdzają stosowane przez nauczycieli wskazania do realizacji programów nauczania (tab.2), realizację lekcji w pracowniach tematycznych, stosowanie przez nauczycieli instruktażu, dbałość o bezpieczeństwo i higienę pracy, lecz dostrzeżono stosowanie głównie metod podających, zróżnicowane aktywizowanie uczniów, podawanie gotowych formuł i wniosków, z rzadszym wykorzystaniem myślenia naukowego , wnioskowania i przetwarzania wiedzy przez uczniów.

Nauczyciele informowali uczniów o celu lekcji, rzadziej stosowali łączenie wiedzy z innymi przedmiotami, z zastosowaniem wiedzy w sytuacjach nietypowych. Wyjątkiem były dwie lekcje podczas których uczniowie byli skutecznie zachęceni do myślenia nad zastosowaniem otrzymanej wiedzy.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji; AN

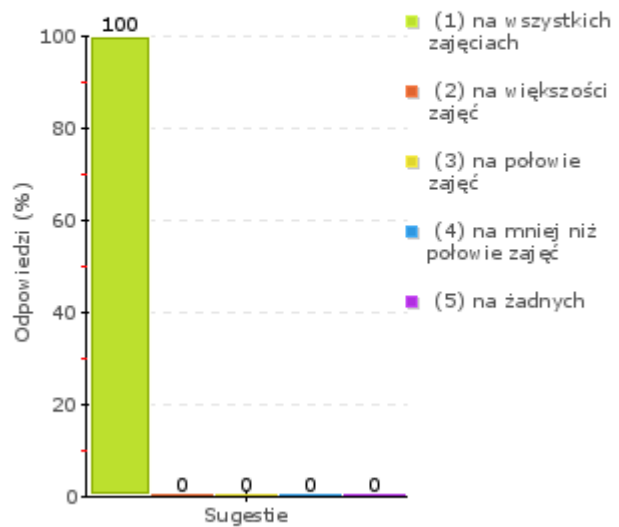
Liczebność: 22

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

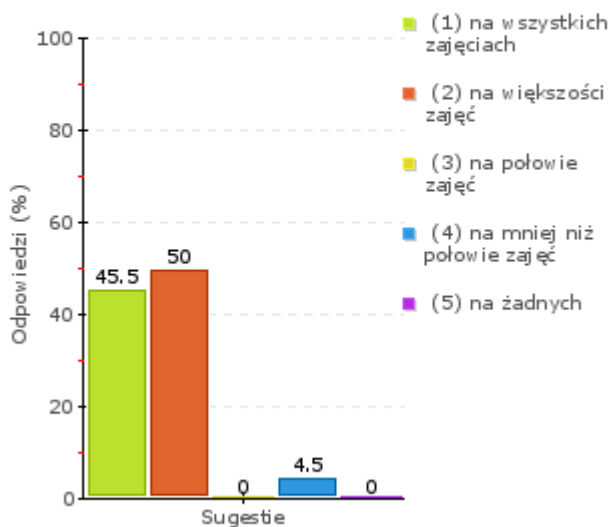
Liczebność: 22

Wykres 2j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi AN

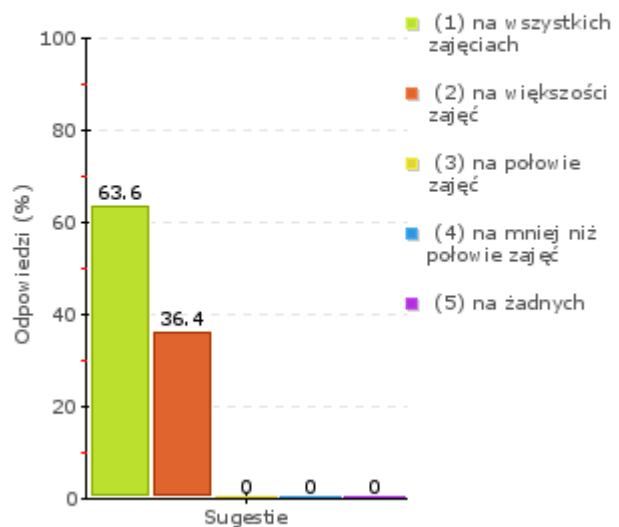
Liczebność: 22

Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej AN

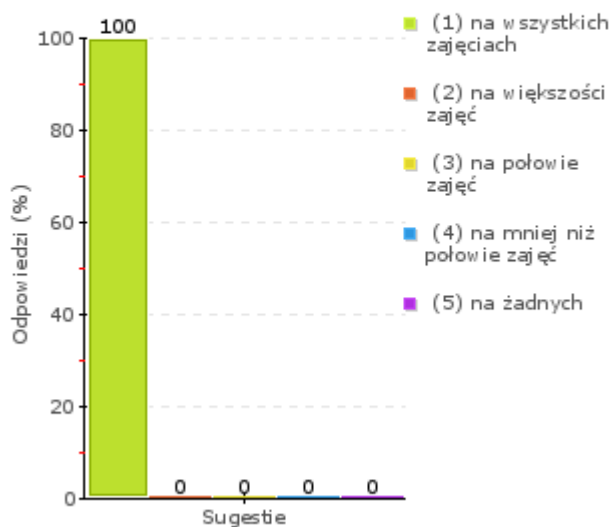
Liczebność: 22

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (umiejętność uczenia się AN

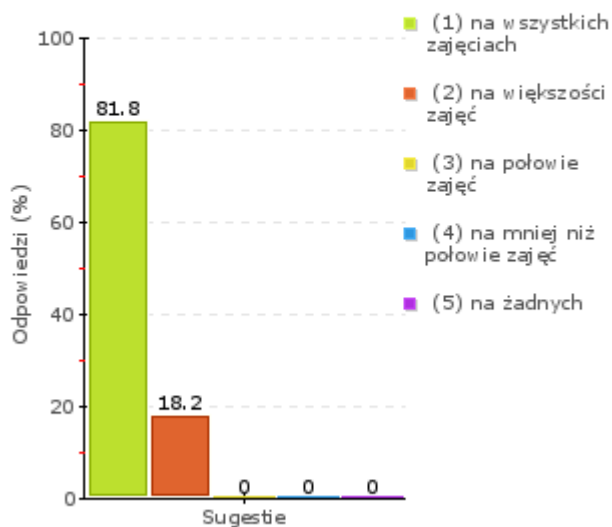
Liczebność: 22

Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

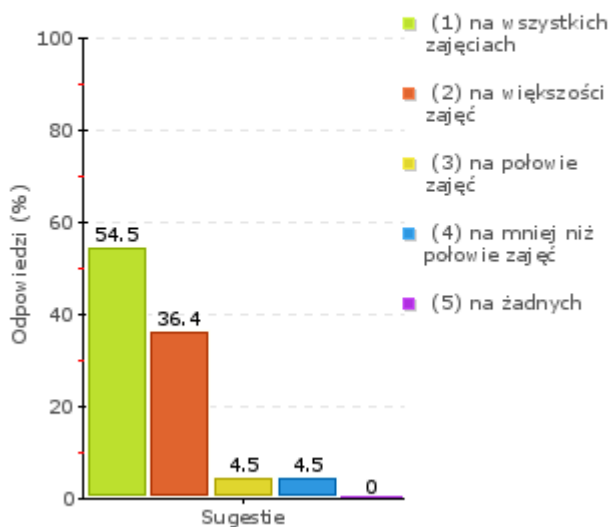
Liczebność: 22

Wykres 7j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym AN

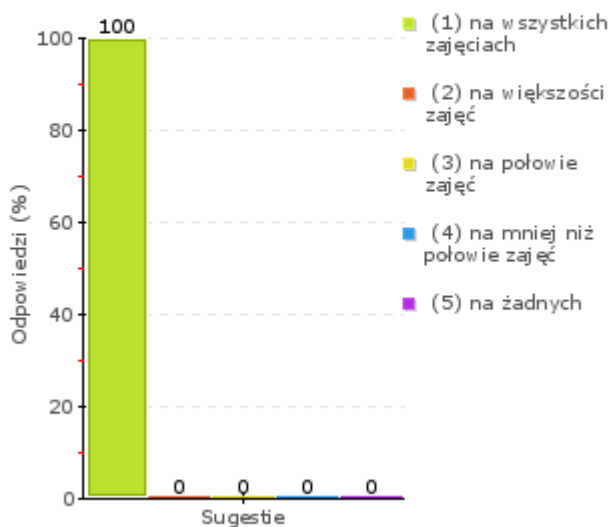
Liczebność: 22

Wykres 6j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów AN

Liczebność: 22

Wykres 8j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia, były kształtowane u uczniów podczas lekcji? [OZ] (10391)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	czytanie	5 / 1	83.3 / 16.7
2	myślenie matematyczne	5 / 1	83.3 / 16.7
3	myślenie naukowe	3 / 3	50 / 50
4	umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie	6 / 0	100 / 0
5	umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji	2 / 4	33.3 / 66.7
6	umiejętność uczenia się	5 / 1	83.3 / 16.7
7	umiejętność pracy zespołowej	5 / 1	83.3 / 16.7
8	umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji	4 / 2	66.7 / 33.3

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Które z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej wykorzystuje Pan/i systematycznie? [WNPO] (7392)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	mobilizowanie uczniów do generowania własnych pomysłów, rozwiązań
2	organizowanie pozalekcyjnych form nauki
3	przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym
4	wykorzystanie mediów edukacyjnych
5	wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce
6	zadbanie o infrastrukturę (uczenie się i zapewne bezpieczeństwa)
7	precyzyjne formułowanie wniosków opartych na myśleniu matematycznym
8	Akceptacja wszelkich poprawnych strategii rozwiązywania zadań oraz własnych zapisów rozwiązań
9	Swoboda wypowiedzi przy formułowaniu twierdzeń i własności •
10	Wprowadzanie elementów dyskusji , pracy w grupach , pracy indywidualnej
11	Motywowanie uczniów do pracy na lekcji przez ocenę aktywności • (oceny szkolne , pochwały)
12	stwarzanie atmosfery sprzającej osiągnięciu sukcesów (konkursy, olimpiady),
13	praca w grupach, wymiana doświadczeń

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

Nauczyciele na bieżąco, w toku nauczania, monitorują osiągnięcia swoich uczniów w różny sposób. Wnioski z tych analiz przekładają się na rekomendacje w większości wdrażane przez nauczycieli na lekcji. Wymieniane przez nauczycieli sposoby monitorowania osiągnięć uczniów i wdrażania z nich wniosków mają miejsce w szkole.

Z analizy wyników ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli wynika, że ci monitorują nabywanie wiadomości i umiejętności przez uczniów w trakcie procesu nauczania. Czynią to najczęściej analizując dokumentację indywidualną uczniów. Stosują ocenianie bieżące, podsumowujące, kształtujące. Sprawdzają umiejętności praktyczne uczniów, zachęcają do stawiania pytań i udzielania na nie odpowiedzi, posługują się indywidualną dokumentacją każdego ucznia, rozmawiają z uczniami nt. możliwości uczenia się, potrzeby zaangażowania podczas lekcji oraz działań realizowanych w szkole. Ponadto sprawdzają, czy i w jaki sposób uczniowie zrozumieli i wykonują zadanie, proszą uczniów o podsumowanie lekcji, Korzystają z różnych narzędzi

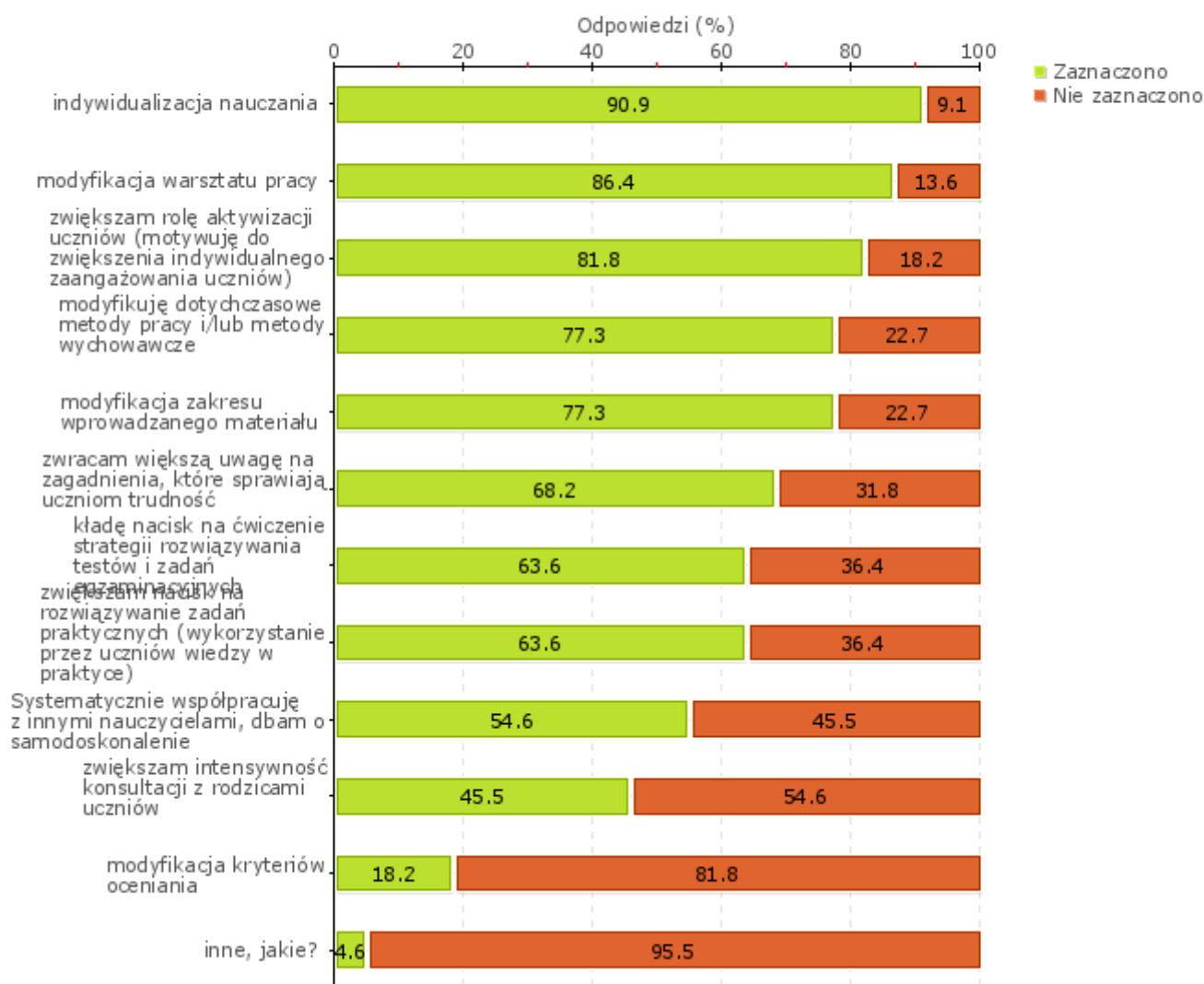
diagnostycznych, np. klasówek, sprawdzianów, testów własnych i standaryzowanych (np. próbne matury) (wykres 1w, tab.1).

Wypowiedzi nauczycieli podczas wywiadu (tab. 2) potwierdzają te działania, zwłaszcza stosowanie oceniania kształtującego, modyfikację sposobu oceniania wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualizowanie pracy dostosowanej do potrzeb i możliwości uczniów, modyfikowanie rozkładu materiału, technik i sposobów realizacji podstawy programowej. W czasie zajęć rzadziej obserwowano fakt stosowania oceniania kształtującego, stwarzania młodzieży możliwości zadawania pytań, czy skłaniania uczniów do udzielania informacji zwrotnych., to raczej nauczyciel był tym, który je zadawał.

Nauczyciele deklarują w czasie wywiadu i ankiet, że wnioski z bieżącej analizy osiągnięć uczniów wykorzystują, m.in. do indywidualizacji nauczania, modyfikacji metod i warsztatu pracy. Dostosowują wymagania do umiejętności uczniów. Zachęcają uczniów zdolnych do udziału w konkursach, zawodach sportowych, projektach i programach edukacyjnych, a tym, którzy mają problemy z opanowaniem materiału, proponują udział w zajęciach dodatkowych, zajęciach wyrównawczych, zaangażowanie się uczniów w działalność wychowawczą, społeczną, oferując indywidualną pomoc edukacyjną (wykres 1o) i (tab. 3

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? AN

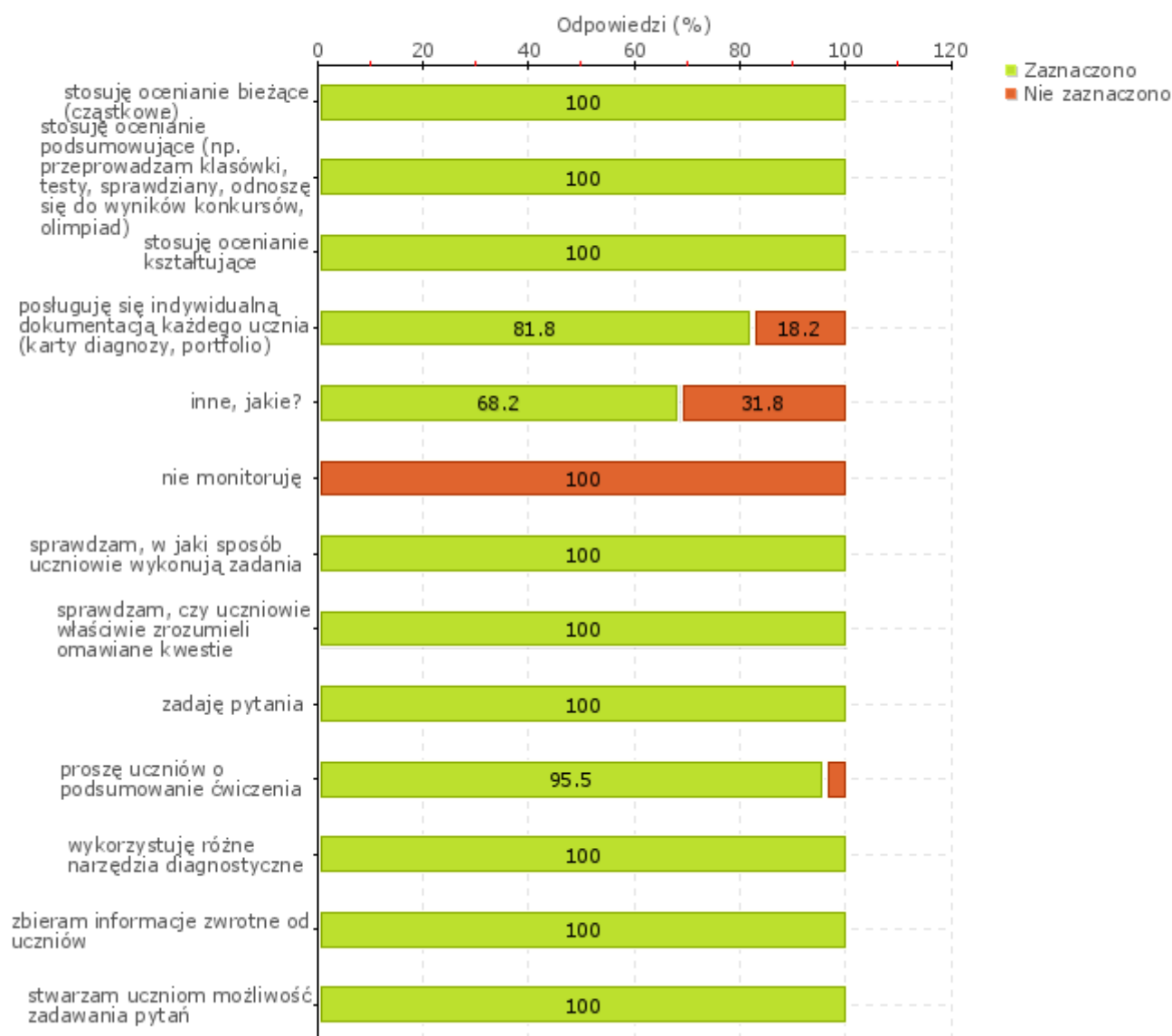
Liczebność: 22

Wykres 10

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? AN

Liczebność: 22

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? [AN] (6887)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 22

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	stosuję ocenianie bieżące (częstkowe)	22 / 0	100 / 0
2	stosuję ocenianie podsumowujące (np. przeprowadzam klasówki, testy, sprawdziany, odnoszę się do wyników konkursów, olimpiad)	22 / 0	100 / 0
3	stosuję ocenianie kształtujące	22 / 0	100 / 0
4	posługuję się indywidualną dokumentacją każdego ucznia (karty diagnozy, portfolio)	18 / 4	81.8 / 18.2
5	inne, jakie?	15 / 7	68.2 / 31.8
6	nie monitoruję	0 / 22	0 / 100
7	sprawdzam, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania	22 / 0	100 / 0
8	sprawdzam, czy uczniowie właściwie zrozumieli omawiane kwestie	22 / 0	100 / 0
9	zadaję pytania	22 / 0	100 / 0
10	proszę uczniów o podsumowanie ćwiczenia	21 / 1	95.5 / 4.5
11	wykorzystuję różne narzędzia diagnostyczne	22 / 0	100 / 0
12	zbieram informacje zwrotne od uczniów	22 / 0	100 / 0
13	stwarzam uczniom możliwość zadawania pytań	22 / 0	100 / 0

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób monitorują Państwo osiągnięcia uczniów w tej klasie? [WNO] (9903)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	analiza dokumentacji klasowej i bezpośrednie rozmowy z uczniami	np. oceny uczniów. - stosujemy ocenianie bieżące i podsumowujące (testy, sprawdziany),stosujemy ocenianie kształtujące, - korzystamy z różnych narzędzi diagnostycznych, - sprawdzamy umiejętności praktyczne uczniów, - prowadzimy z uczniami rozmowy na temat ich osiągnięć edukacyjnych.
2	modyfikowanie rozkładów materiału	zbieramy informacje zwrotne, na ich podstawie modyfikujemy rozkłady, - sprawdzamy jak uczniowie wykonują zadania,
3	indywidualizowanie pracy w oparciu o zebrane informacje o możliwościach i potrzebach uczniów	sprawdzamy jak uczniowie wykonują zadania, - prosimy o podsumowanie ćwiczeń, - zachęcamy do stawiania pytań i udzielania na nie odpowiedzi, rozmawiamy z uczniami nt. ocen, możliwości uczenia się, potrzeby zaangażowania

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? [AN]

(7596)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: **22**

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	modyfikacja kryteriów oceniania	realizuje kompetencje kluczowe - stosuję ocenianie kształtujące konstruuje PSO w taki sposób, aby stworzyć jak najlepsze możliwości osiągania celów edukacyjnych. Każdy uczeń może pracować według własnych potrzeb na bazie podstawy programowej w rzeczywistych warunkach szkolnych. PSO jest otwarty na rozwój nikogo nie przekreślając
2	modyfikacja zakresu wprowadzanego materiału	modyfikuje rozkład materiału nauczania - udostępniam materiały dodatkowe na stronie internetowej, modyfikuję rozkład materiału oraz testy, zmieniam płynnie treści kształcenia, modyfikuję kolejność lekcji i czas przeznaczony na nią adekwatnie do potrzeb uczniów,
3	modyfikacja warsztatu pracy	dostosowuję formy, metody pracy i środki nauczania adekwatne do podstawy programowej, prowadzę dodatkowe zajęcia -zarówno fakultety jak i zajęcia przygotowujące do konkursów, olimpiad, Prowadzę zajęcia w celu przygotowania do konkursów (Zagłębiowski Konkurs Matematyczny , Matematyka bez Granic) Prowadzę dodatkowe zajęcia dla maturzystów (również zajęcia na których rozwiązujemy testy maturalne)
4	indywidualizacja nauczania	pracuję z uczniem zdolnym i tym , który ma trudności w nauce , np.drukuję testy z omówieniem polecenia, uczeń może poprawić swoje oceny, systematycznie pracuję nad kształtowaniem w uczniach myślenia filozoficznego, świadomości etycznej, Stwarzam warunki do refleksji np. nad przykładami łamania norm społecznych, wartości demokratycznych w świecie, dostosowuję je do indywidualnych preferencji uczniów
5	kładę nacisk na ćwiczenie strategii rozwiązywania testów i zadań egzaminacyjnych	zmieniam metody nauczania adekwatnie do potrzeb ucznia
6	modyfikuję dotychczasowe metody pracy i/lub metody wychowawcze	systematycznie oceniam efektywność mojej pracy i dokonuję jej modyfikacji, planuję własny rozwój - samodoskonalenie, Modyfikuję rozkłady materiałów adekwatnie do potrzeb danej klasy
7	zwiększam intensywność konsultacji z rodzicami uczniów	systematycznie informuję rodziców o zachowaniu , trudnościach oraz możliwościach poprawy i rozwoju ucznia
8	zwiększam nacisk na rozwiązywanie zadań praktycznych (wykorzystanie przez uczniów wiedzy w praktyce)	systematycznie ćwiczę z uczniami testy i zadania egzaminacyjne, wskazuję na materiał szczególnie ważny,

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
9	zwiększam rolę aktywizacji uczniów (motywuje do zwiększenia indywidualnego zaangażowania uczniów)	stosuje metody aktywizujące - przygotowuję uczniów do konkursów, olimpiad - motywuje uczniów do uczenia się - samokształcenia angażuje uczniów w prace na rzecz szkoły - dbam o wszechstronny rozwój ucznia aktywizuję uczniów zachęcając ich do uczenia się na własnych i cudzych błędach, systematycznie rozwijam zdolności uczniów poprzez zachęcanie ich do udziału w konkursach, projektach, imprezach i uroczystościach szkolnych, -motywuje uczniów do zaangażowania w pracę na lekcji - skutecznie uświadamiam znaczenie zasad i wartości moralnych
10	zwracam większą uwagę na zagadnienia, które sprawiają uczniom trudność	prowadzę dodatkowe zajęcia, jestem otwarta na pomoc uczniom mającym trudności w nauce np. konsultacje, dodatkowe ćwiczenia, prace domowe, -uczniów zdolnych motywuje do samodoskonalenia w domu,
11	inne, jakie?	systematycznie współpracuję z innymi nauczycielami szczególnie przedmiotów zawodowych w zakresie poszerzania swoich umiejętności praktycznych
12	Systematycznie współpracuję z innymi nauczycielami, dbam o samodoskonalenie	doskonale własny warsztat i metody pracy, na bieżąco zapoznając się z nowymi trendami w rozwiązywaniu problemów.celowo planuję samodoskonalenie - systematycznie współpracuję z innym nauczycielami w zakresie poszerzania i wzbogacania warsztatu pracy, doskonale swój warsztat pracy, rozwijam własne kompetencje,stawiam pytanie, jakim jestem nauczycielem doskonale metody pracy, zmieniam je poszukując najbardziej skutecznych

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób wykorzystują Państwo w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów?
[WNO] (9904)

Tab.4

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Modyfikacja programu nauczania, rozkładu materiału	korzystamy z literatury fachowej, - udostępniamy uczniom materiały edukacyjne w formie elektronicznej, - wymieniamy się doświadczeniami w zespołach, dokupujemy dodatkowy sprzęt/wyposażenie pracowni,
2	Modyfikacja technik i sposobów realizacji podstawy programowej	zmieniamy metody nauczania adekwatnie do potrzeb uczniów, - przybliżamy uczniom metody i techniki uczenia się, zapamiętywania i uczymy strategii rozwiązywania zadań tekstowych, uświadamiamy uczniom potrzebę samokształcenia i uczenia się przez całe życie. konsultujemy się z wychowawcami, innymi nauczycielami, pedagogiem szkolny i rodzicami uczniów
3	Modyfikacja sposobu ocenia wiedzy i umiejętności uczniów	ostosowujemy terminy sprawdzianów, - konsultujemy się z wychowawcami, innymi nauczycielami, pedagogiem szkolny i rodzicami uczniów, modyfikujemy testy i zadania praktyczne, przygotowujemy dodatkowe zadania dla uczniów szczególnie uzdolnionych
4	Indywidualizacja pracy dostosowana do potrzeb i możliwości uczniów	organizujemy dodatkowe zajęcia przedmiotowe, - dostosowujemy terminy sprawdzianów, udostępniamy uczniom materiały edukacyjne w formie elektronicznej, prowadzimy zajęcia dodatkowe dla uczniów mających trudności w nauce oraz wybitnie zdolnych, - prowadzimy warsztaty dla maturzystów oraz koła zainteresowań dla uczniów zainteresowanych w sposób szczególny przedmiotem, zmieniamy metody nauczania adekwatnie do potrzeb uczniów, przybliżamy uczniom metody i techniki uczenia się, zapamiętywania i uczymy strategii rozwiązywania zadań tekstowych, przygotowujemy dodatkowe zadania dla uczniów szczególnie uzdolnionych, uświadamiamy uczniom potrzebę samokształcenia i uczenia się przez całe życie.

W wymaganiu "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

W wymaganiu "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

System diagnozowania, monitorowania i analizowania umiejętności uczniów najpierw "na wejściu", a potem w trakcie nauczania, generuje zmiany w procesie dydaktycznym nauczycieli. Nie zawsze jednak działania nauczycieli są prowadzone w takim stopniu, jak to deklarują deklarują nauczyciele. Wyniki ich pracy w postaci np. zaangażowania wszystkich uczniów do zajęć, uczestnictwo uczniów w konkursach, zawodach sportowych, projektach o charakterze edukacyjnym wyników egzaminów zewnętrznych dowodzą zasadności i skuteczności podejmowanych działań, czego potwierdzeniem jest sukcesywnie wzrastający przyrost wyników w egzaminach zewnętrznych. W Technikum w ZS im. R. Gostkowskiego w Łazach funkcjonuje dokumentowany system diagnozowania uczniów i analizy tych danych. Na początku procesu nauczyciele w różny sposób diagnozują umiejętności każdego ucznia z poprzedniego etapu edukacyjnego. Wykorzystują wnioski z tych diagnoz i wprowadzają rekomendacje z nich wynikające do procesu dydaktycznego, koncentrując się głównie na przedmiotach zawodowych i maturalnych. Nauczyciele w toku nauczania prowadzą diagnozę umiejętności uczniów, monitorują i analizują ich osiągnięcia. Te dane również, jak twierdzą nauczyciele, stanowią podstawę do ich konkretnych działań na lekcjach i poza nimi (np. na zajęciach pozalekcyjnych, wycieczkach zawodoznawczych, podczas realizacji projektów edukacyjnych, udziału w konkursach, olimpiadach itp).

Zaobserwowano, że nie zawsze na lekcji kształtowane są umiejętności określone w podstawie programowej w takim stopniu jak to deklarują nauczyciele. Niedosyt w tym zakresie dotyczy umiejętności wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym, formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym, umiejętności formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa. Rzadziej kształtowana i widoczna była umiejętność związana z trzecim i czwartym etapem uczenia się. W świetle powyższych działań nauczycieli w czteroletnim cyklu nauczania pojawiają się wyniki egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe za okres trzech lat (tab. 1) m.in. jako dowody skuteczności, efektywności zabiegów nauczycielskich. Analizując wyniki EWD i porównując wyniki matur z ostatnich trzech lat widać tendencję wzrostową efektów kształcenia. Widoczny jest również sukcesywny wzrost wyników z głównych przedmiotów maturalnych (j. polski, matematyka j. obcy) w okresie ostatnich trzech latach z poziomu wyniku niskiego bądź niżej średniego do poziomu średniego (średnio o jeden stopień w skali staninowej wyżej). W kontekście egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, należy odnieść dane do dwóch wartości, gdyż w szkole funkcjonowały dwa typy egzaminów zawodowych, trudno zatem o wyraźną tendencję. W nowej formule egzamin zawodowy zdawany raz na końcu etapu edukacyjnego, w nowej formule w czasie trwania cyklu egzaminu potwierdzające wyodrębnione kwalifikacje w zawodzie.

Trudno o porównanie i analizę tych dwóch różnych formuł, a także wnioski z analizy nawet w zakresie jednego rodzaju egzaminu zawodowego, gdyż ten w nowej formule odbywa się od ubiegłego roku szkolnego, brak wystarczającej liczby danych do stosowania analizy porównawczej. Porównując wyniki egzaminów zawodowych w starej formule zaznacza się tendencja wzrostowa.

Rok 2013r.: elektrycy 37%, porty i terminale 56% (stary egzamin)

Rok 2014r.: elektrycy 73%, porty i terminale 75% (stary egzamin)

Nowa formuła egzaminu: 2015r. - elektrycy 79%, porty i terminale 100%

W szkole wprowadzono analizę zestawień analitycznych w stosunku do każdego ucznia, gdzie można prześledzić rozwój, postęp czy też spadek osiągnięć konkretnego ucznia. Z uogólnionej analizy danych wynika, że w Technikum: maleje ilość egzaminów poprawkowych, oraz liczba osób niepromowanych natomiast rośnie procentowa ilość uczniów promowanych, maleje ilość egzaminów poprawkowych, oraz liczba osób niepromowanych, natomiast rośnie procentowa ilość uczniów promowanych, zwiększa się liczba absolwentów, którzy podejmują pracę w wyuczonym zawodzie, zakładają własne firmy lub podejmują naukę na wyższych uczelniach.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy w świetle tych danych jest widoczny wzrost efektów kształcenia? W jakich obszarach można to zauważyć? [ADZ] (7494)

Tab.1

Numer	Analiza
1	<p>Wzrost zdawalności jest szczególnie widoczny w obszarze egzaminu zawodowego w części praktycznej w zawodzie technik elektryk oraz technik eksploatacji portów i terminali. Na podstawie analiz zdawalności egzaminu zawodowego w zawodzie technik elektryk(stary egzamin) w obszarze kształcenia teoretycznego w poszczególnych sesjach nastąpił wzrost zdawalności z poziomu 37% w roku 2013, do 67% w roku 2015.</p> <p>Wprowadzenie i konsekwentne stosowanie w kolejnych latach wniosku z analiz zdawalności egzaminu w zawodzie technik eksploatacji portów i terminali (ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem), od 2014r. wszyscy przystępujący do egzaminu zdają część teoretyczną. W obszarze kształcenia praktycznego w zawodzie technik elektryk nastąpił wzrost z 48,76% (stary egzamin) do poziomu 100% (nowy egzamin) W zawodzie technik eksploatacji portów i terminali osiągnęliśmy 100% zdawalność w obszarze kształcenia praktycznego.</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie sukcesy edukacyjne uczniów wynikają Państwa zdaniem z wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania ich osiągnięć? [WN] (10782)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Wyniki konkursów wiedzowych, w tym konkursów przedmiotowych	Zagłębiowski Konkurs Matematyczny(3 etap) - Historia i życie, - Krąg - Konkurs informatyczny "Bóbr" - konkurs recytatorski w j. angielskim " Only the sky is the limit"(3 miejsce) 2015 - konkurs " Opowiedz mi o swoim Zawierciu"(3 miejsce) - Powiatowy konkurs piosenki w j. angielskim I miejsce 2012/13 -Powiatowy konkurs Proza i poezja w j. ang. I miejsce 2013, I i III miejsce 2014 - Powiatowy konkurs " Język niemiecki na wesoło" 2014 IV miejsce
2	Wyniki egzaminów maturalnych- tendencja wzrostowa liczby zdających, wyższe wyniki w części dot. egzaminów z j. polskiego, matematyki, j. obcego	(zauważono tendencję wzrostową zdawalności), w egzaminach maturalnych widoczne jest przesunięcie dominanty wyników z głównych przedmiotów maturalnych(j. polski, matematyka j. obcy) w okresie ostatnich trzech lat z poziomu wyniku niskiego bądź niżej średniego do poziomu średniego (średnio o jeden stopień w skali staninowej wyżej): Maj 2013 odsetek sukcesu - 52,4% Maj 2014 odsetek sukcesu – 54,8% Maj 2015 odsetek sukcesu – 54,4%
3	Wyniki egzaminów zewnętrznych zawodowych i egzaminów w zawodach	(zdawalność egzaminu zawodowego na poziomie : 2013r. - elektrycy 37%, porty i terminale 56% (stary egzamin) 2014r.- elektrycy 73%, porty i terminale 75% (stary egzamin) 2015r. - elektrycy 79%, porty i terminale 100% (nowy egzamin E.08) 2015r. - 25%, porty i terminale 33% (nowy egzamin E.07)
4	Sukcesy w zawodach sportowych	-II miejsce w powiecie – tenis stołowy 2013 II miejsce piłka siatkowa i piłka koszykowa dziewcząt 2014 I miejsce - sztafetowe biegi przełajowe 2013 II m. - biegi na orientację 2014 IV i V m. piłka siatkowa plażowa 2013/2014 IV m. - piłka koszykowa dziewczęta III m. piłka nożna 2013 I miejsce w Biegu Niepodległości 2015 III miejsce w zawodach pływackich o Puchar Rektora AWF w Katowicach
5	Praktyki zawodowe uczniów w renomowanych zakładach	Uczniowie odbywający praktyki otrzymali oceny bardzo dobre i celujące oceny (52%). Wielu z nich otrzymało propozycje pracy w niżej wymienionych zakładach i jako absolwenci podjęli pracę w nich. Bombardier Transportation w Katowicach, PPUH Dolomit, Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice Airport w Pyrzowicach, PKP Cargo
6	Podejmowanie przez uczniów pracy w wyuczonym zawodzie lub zakładanie własnej działalności gospodarczej	dot. ok. 85% absolwentów
7	kontynuacja kształcenia na uczelniach wyższych	
8	możliwość uzyskania przez każdego ucznia w trakcie nauki w szkole uprawnień SEP	

Raport sporządzili

- Kazimierz Horbatowski
- Maria Utracka

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

23.12.2015